

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
KËSHILLI GJYQËSOR I KOSOVËS - SUDSKI SAVET KOSOVA - KOSOVO JUDICIAL COUNCIL

PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHTRESA
IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE - ELECTION COMPLAINTS AND APPEALS PANEL

Abr.137/2025

IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE (IPŽP), panel sastavljen od sudija: Hajriz Hoti, predsedavajući, Skender Čočaj i Arsim Hamzaj članovi, odlučujući o žalbi političkog subjekta Demokratski savez Kosova (LDK) sa sedištem u Prištini, podnetoj protiv političkog subjekta Pokret Samoopredeljenje (LVV) sa sedištem u Prištini, zbog kršenja Kodeksa ponašanja političkih subjekata, njihovih pristalica i kandidata, tokom izborne kampanje za Skupštinu Republike Kosovo, koja će se održati 9. februara 2025. godine, na sednici panela održanoj 24. januara 2025. godine, doneta je sledeća:

ODLUKA

I. Prihvata se osnovana žalba političkog subjekta Demokratski savez Kosova (LDK), sa sedištem u Prištini, Abr.137/2025 od 23.01.2025. godine.

II. Politički subjekt Pokret Samoopredeljenje (LVV), sa sedištem u Prištini, zbog kršenja Kodeksa ponašanja političkih subjekata, njihovih simpatizera i kandidata, kažnjava se novčanom kaznom od 10.000,00 (deset hiljada) evra.

III. Nalaže se političkom subjektu Pokret Samoopredeljenje (LVV), sa sedištem u Prištini, da plati novčanu kaznu izrečenu u tački -II- dispozitiva ove odluke u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Obrazloženje

IPŽP je 23.01.2025. godine primio žalbu političkog subjekta Demokratski savez Kosova (LDK), u kojoj je navedeno da je kandidat za poslanika političkog subjekta Pokret Samoopredeljenje (LVV) Dimal Basha, koji je u svom nalogu na društvenim mrežama Facebook je objavio post u kojem se eksplicitno navodi da je ponuda od 9. februara sažeta na jednoj fotografiji. Dalje se napominje da je, između ostalog, priložio i fotografiju bivšeg premijera Hotija, koji dolazi iz redova političkog subjekta LDK, kao i predsednika Srbije Aleksandra Vučić . Prema podnosiocu žalbe, u ovom slučaju je politički subjekt LDK uporedio sa predsednikom Srbije, koji je u vreme Kosovskog rata bio ministar informisanja u Vladi Mirka Marjanovića i balkanskog kasapina Slobodana Miloševića, koji je poznat širom sveta, što se može potvrditi i na platformi Vikipedije na Guglu . Dalje se ističe da je ovo poređenje poslanika Baše govor mržnje, ekstremna provokacija, brutalno i teško kršenje člana 34. stav 1. tačka 1.11. Zakona o opštim izborima, koji izričito kaže: 1.11. *upotreba jezika, u pisanoj ili*

usmenoj formi, koja podstiče ili provocira, ili koja bi mogla da podstakne ili isprovocira, drugu osobu da izvrši akt nasilja nad drugim licima ili imovinom, ili koja podstiče ili bi mogla da podstakne mržnju prema drugima, ili objavljivanjem ili upotrebom fotografija, simbola ili bilo koje druge vrste materijala koji ima ili može imati takav uticaj.

U žalbi se dalje navodi da je ovo poređenje najstarije stranke u svim albanskim zemljama, koje je takođe upoređenje prema priloženoj fotografiji, sa bivšim ministrom koji je pozvao na ubistva Albanaca na Kosovu, najteži prekršaj u istoriji kršenja Zakona o opštim izborima, ali koja takođe prelazi ovu granicu.

U žalbi političkog subjekta LDK, kao presedan slučaj je uključio Odluku IPŽP-a, Abr.28/2025, od 15.01.2025. godine, ali ni pod kojim okolnostima se provokacija i mržnja ne mogu porediti sa brutalnim, niskim, pogrđnim poređenjem, prezirom koji je iskazao kandidat za poslanika Dimal Basha.

Kao dokaz za svoje tvrdnje, podnosilac žalbe je kao dokaz priložio fotografiju štampanu sa društvene mreže kandidata LVV za poslanika.

Dana 23.01.2025, IPŽP je obavestio politički subjekt Pokret Samoopredeljenje (LVV) o žalbi koja je podneta protiv njih, šaljući im zahtev za odgovor do 24.01.2025.

U odgovoru na žalbu podnetu 23.01.2025, politički subjekt Pokret Samoopredeljenje (LVV) naglašava da priložena fotografija, pored toga što predstavlja redistribuciju fotografije i snimaka koji su kružili dugi niz godina sa sastanka bivšeg premijera g. Avdulah Hotija sa predsednikom Srbije Vučićem, ne predstavlja povredu člana 34. ZOI, jer se ovom odredbom ne sankcioniše ponovno objavljivanje ozloglašene činjenice i događaja koji je nastao i koji je javan, što takođe ne osporava sama stranka. Kandidat Baša ne komentariše ništa što je kategorisano prema članu 34. kako tvrdi podnosilac žalbe, uključujući i objavljene fotografije koje su notorne činjenice koje su se dešavale na raznim sastancima tokom pregovora i dijaloga između relevantnih subjekata na fotografijama. Povodom nalaza tužioca da je poslanik Baša navodno uporedio politički subjekt LDK sa predsednikom Srbije Vučićem koji je, kako je navedeno u žalbi, tokom rata bio ministar informisanja u Mirkovoj vladi Marjanović i 'kasapina' Balkana Slobodan Miloševića, nikako ne stoji zbog toga što poslanik Baša tako nešto nikada nije komentarisao niti isticao. Baša je samo objavio notornu činjenicu tokom javnog sastanka kosovske delegacije sa srpskom u Briselu, pa je iz ovih razloga predložio da se žalba odbije.

IPŽP, nakon pregleda svih spisa predmeta u skladu sa članom 117 stav 3 ZOI, utvrdio da:

- *Žalba je osnovana.*

Panel je nakon uvida u fotografiju dostavljenu kao materijalni dokaz koja je objavljena na društvenoj mreži kandidata za poslanika političkog subjekta Pokreta Samoopredeljenje (LVV) Dimala Baše, te da je ista fotografija sa istrage Panela potvrđena na društvene mreže dotičnog kandidata, iz čega proizilazi da ova objava ima za cilj da etiketira druge političke subjekte, a da promoviše politički subjekt LVV, a posebno da etiketira i negativno uporedi politički subjekt, na način da se kroz društvene mreže je objavio fotografije, odnosno na njegovom društvenim nalogu napravljeno je poređenje između LDK i figure Aleksandra Vučića .

Prema panelu postavljanje naziva političke stranke na fotografiju Aleksandra Vučića , u okviru izborne kampanje, smatra se kršenjem izbornih pravila na Kosovu, jer radnja preduzeta tokom izborne kampanje ima za cilj stvaranje negativne veze ili podsticanje osećanja mržnje i stvaranje atmosfere napetosti i podela. Takva akcija se tumači kao pokušaj manipulacije percepcijom birača, stvaranjem negativne asocijacije između političke stranke i kontroverzne političke ličnosti. Ovo se može posmatrati kao način da se koriste poznate ličnosti za stigmatizaciju političkog subjekta i povećanje negativnih osećanja prema njemu. Panel ocenjuje da su stranke i kandidati dužni da poštuju izbornu etiku i izbegavaju radnje koje mogu da unesu neizvesnost ili pogoršaju političku atmosferu. Upotreba ovakvih kontroverznih figura mogla bi potkopati demokratski proces i povećati tenzije u zemlji. Ovo je kršenje pravila koja zahtevaju mirnu, poštenu i direktnu kampanju.

Upotreba takvog jezika je u suprotnosti sa članom 34. tačka 1.11) ZZP-a, koji propisuje: „*U periodu kampanje, političkom subjektu, njegovim pristalicama ili kandidatima zabranjeno je bilo šta od sledećeg: sledeće: ... 1) upotreba jezika, u pisanoj ili usmenoj formi, koja podstiče ili izaziva, ili koja može podstaći ili isprovocirati, drugo lice da izvrši čin nasilja nad drugim licima ili imovinom, ili koja podstiče ili može podstaći mržnju prema drugima ili objavljivanje ili korišćenje fotografija, simbola ili bilo kog drugog materijala koji ima ili može imati takav uticaj*”. U članu 120 stav 1 podstav 1.3 ZOI-a navodi se da, ukoliko IPŽP utvrdi da je došlo do kršenja ovog zakona ili pravila CIK-a, može izreći novčanu kaznu političkom subjektu u iznosu do pedeset hiljada (50.000,00) evra.

Ovaj zaključak se odnosi na činjenicu da Kodeks ponašanja obavezuje sve političke subjekte, kandidate, članove subjekta i njihove simpatizere da poštuju ovaj kodeks kako bi se stvorili uslovi da u periodu kampanje delovanje političkih subjekata bude u atmosfera tolerancije, demokratije, mira i poštovanja vladavine prava.

Panel je prilikom izricanja novčane kazne kao u odredbi ove odluke uzelo u obzir sve sledeće okolnosti: prirodu povrede i njen mogući uticaj na izborni proces, obim i težinu prekršaja, da je radnja predstavlja ponavljanje prekršaja iste ili slične prirode koje je politički subjekt prekršio izbornu zakonodavstvo, ili je prekršio zakon u prethodnim izbornim procesima, što se sastoji u tome što je politički subjekat LVV obavešten o obavezama i odgovornih tokom procesa kampanje, kršenja važećih izbornih zakona koje je predmetni subjekt počinio na ovim izborima i na prethodnim izborima na Kosovu, što znači da je isti upoznat sa izbornim pravilima.

Panel je prilikom izricanja kazne uzeo u obzir i dosadašnju praksu u sličnim slučajevima.

Pored navedenog, Komisija je prilikom donošenja odluke ocenila i sve tvrdnje političkog subjekta Pokreta Samoopredeljenje (LVV), u okviru tvrdnji istaknutih u odgovoru na žalbu, ali su iste bile neosnovane, neodržive i bez osnova kao u odredbama Zakona o izborima, te kao takvi nisu bili od uticaja na drugačiju odluku, za šta je panel ocenio i odlučio kao u odredbi ove odluke.

Iz gore navedenih razloga, au skladu sa članom 34 stav 1 podstav 1.11, članom 118 stav 1, članom 120 stav 1 podstav 1.3 ZOI, članom 10 stav 1 podstav 1.2 Uredbe br. 01/2024 o procedurama za podnošenje i rešavanje prigovora odlučeno je kao u odredbi ove odluke.

Izborni panel za žalbe i predstavke

Abr.137/2025 od 24.01.2025. godine

Predsedavajući panela
Hajriz Hoti

Pravni savet: Protiv ove odluke dozvoljena je žalba, shodno članu 118. stav 4. ZOI, Vrhovnom sudu Kosova, u roku od četrdeset osam (48) sati od trenutka prijema ove odluke.